

Právní věta: Oprávněná osoba se může domáhat podle § 4 odst. 3 zákona č. 221/2006 Sb. nároků uvedených v § 4 odst. 1 téhož zákona i proti osobě, která má pronajatu tržnici a jednotlivá prodejní místa v této tržnici podnajíá trhovcům, z nichž někteří svou plochu využívají k prodeji padělků výrobků chráněných ochrannými známkami, a to za podmínek, které Soudní dvůr Evropské unie uvedl v rozsudku ze dne 12. 7. 2011, L'Oréal a další (C-324/09,EU:C:2011:474), a které platí v souvislosti se soudními zákazy, jež mohou být vydány vůči prostředníkům na online tržišti.

Soud: Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí: 28.07.2016
Spisová značka: 23 Cdo 1184/2013
ECLI: ECLI:CZ:NS:2016:23.CDO.1184.2013.1
Typ rozhodnutí: ROZSUDEK
Heslo: Ochranné známky
Dotčené předpisy: § 4 předpisu č. 221/2006Sb.
Kategorie rozhodnutí: A EU
Publikováno ve sbírce pod číslem: 132 / 2017

23 Cdo 1184/2013

ROZSUDEK

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Dese a soudců JUDr. Kateřiny Hornochové a JUDr. Ing. Pavla Horáka, Ph.D., ve věci žalobkyň **a) Tommy Hilfiger Licensing LLC**, se sídlem 10001 New York, 601 W. 26th St., 6th Floor, Spojené státy americké, **b) Urban Trends Trading B.V.**, se sídlem Utrecht, NL-3543 AP, Krommewetering 41, Nizozemsko, **c) RADO Uhren AG**, se sídlem CH-2543 Lengnau BE, Bielstrasse 45, Švýcarsko, **d) Facton Kft.**, se sídlem Budapešť 1052, Apáczai Csere János utca 11, Maďarsko, **e) Lacoste S.A.**, se sídlem Paříž 75001, 8 rue de Castiglione, Francie, **f) Burberry Limited**, se sídlem Londýn EC4 A3TW, Horseferry House, Horseferry Road, Velká Británie, všech zastoupených JUDr. Ludmilou Neustupnou, CSc., advokátkou, se sídlem v Praze 1, Revoluční 763/15, PSČ 110 00, proti žalované **DELTA CENTER a.s.**, se sídlem v Praze 7 - Holešovicích, Bubenské nábřeží 306, PSČ 170 04, IČO 45148007, zastoupené JUDr. Janem Lukešem, advokátem, se sídlem v Praze 1, Hybernská 1007/20, PSČ 110 00, o ochranu průmyslových práv a ochranu dobré pověsti právnické osoby, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 2 Cm 98/2010, o dovolání žalobkyň proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 5. prosince 2012, č. j. 3 Cmo 155/2012-166, takto:

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5. prosince 2012, č. j. 3 Cmo 155/2012-166, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. února 2012, č. j. 2 Cm 98/2010-114, zamítl žalobu všech žalobkyň, aby žalovaná byla stanovena povinnost zdržet se uzavírání nebo prodlužování

doby trvání podnájemních smluv na užití prostor či prodejních míst v areálu tzv. Pražské tržnice, se subjekty, které dle pravomocného rozhodnutí soudu nebo správního orgánu porušily nebo ohrozily práva k ochranným známkám ve výroku specifikovaným, jakož i se subjekty, které k okamžiku pravomocným rozhodnutím prokázaného porušení nebo ohrožení práva k ochranným známkám ve výroku specifikovaným užívaly prostor nebo prodejní místo, ve kterém došlo k porušení nebo ohrožení práv ke specifikovaným ochranným známkám žalobkyň (výrok pod bodem I). Dále zamítl žalobu všech žalobkyň, aby žalované byla stanovena povinnost zdržet se uzavírání nebo prodlužování doby trvání podnájemních smluv na užití prostor či prodejních míst v areálu tzv. Pražské tržnice, které nebudou obsahovat závazek podnájemce zdržet se porušování práv průmyslového vlastnictví žalobkyň a které nebudou jako výpovědní důvod ze strany nájemce s nejdéle 14 denní výpovědní lhůtou obsahovat porušení nebo ohrožení práv k ochranným známkám žalobkyň specifikovaným ve výroku, v prostoru či prodejním místě užívaném podnájemci (výrok pod bodem II). Rovněž zamítl žalobu, aby žalované byla stanovena povinnost zdržet se pokračování v podnájemním stavu se subjekty užívajícími prostory či prodejní místa v areálu tzv. Pražské tržnice, které dle pravomocného rozhodnutí soudu nebo správního orgánu porušily nebo ohrozily práva k ochranným známkám specifikovaným ve výroku, jakož i se subjekty, které v okamžiku pravomocným rozhodnutím prokázaného porušení nebo ohrožení práva k ochranným známkám ve výroku specifikovaným užívaly prostor nebo prodejní místo, ve kterém došlo k porušení nebo ohrožení práv k ochranným známkám ve výroku specifikovaným (výrok pod bodem III). Zamítl i žalobu, aby žalované byla uložena povinnost do 7 dnů od právní moci rozsudku zaslat dopis s omluvou a současně na své náklady uveřejnit v periodiku Hospodářské noviny, vydavatel Economia a.s., do tří měsíců od právní moci rozsudku jednou, v rozsahu nejméně jedné poloviny stránky, v rámečku o velikosti písma nejméně 12 bodů zprávu ve znění specifikovaném ve výroku rozsudku (výrok pod bodem IV). Rovněž zamítl žalobu, aby žalované byla uložena povinnost na své náklady uveřejnit v periodiku Hospodářské noviny, vydavatel Economia a.s., do tří měsíců od právní moci rozsudku, jednou v rozsahu nejméně jedné poloviny stránky, v rámečku, o velikosti písma nejméně 12 bodů, text výrokové části rozsudku (výrok pod bodem V), a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem VI).

Soud prvního stupně zjistil, že žalovaná je nájemcem „Pražské tržnice“ přičemž prodejní plochy dále podnají má jednotlivým prodejcům. V minulosti v areálu tržnice došlo opakovaně k prodeji zboží porušujícího právo duševního vlastnictví žalobkyň. Ze vzoru smlouvy o nájmu prodejního stánku „Trhovec“ bylo zjištěno, že je nájemci uložena povinnost při veškeré své činnosti dodržovat obecně závazné právní předpisy. V letáku označeném „Upozornění prodejcům“ bylo v českém a vietnamském jazyce obsaženo upozornění o porušování práv k duševnímu vlastnictví prodejem padělaného zboží s tím, že na základě výsledku kontrol celní správy upozorňuje správce trhu všechny prodejce v areálu Pražské tržnice na zákaz prodeje padělaného zboží jakéhokoliv výrobce chráněné ochrannou známkou a že porušení tohoto zákazu je kromě trestní odpovědnosti také důvodem ukončení smlouvy.

Po právní stránce věc posoudil tak, že poskytnutí prodejního stánku či prodejního místa do užívání na základě podnájemní smlouvy lze dle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví (dále jen „VPPV“), považovat za poskytnutí prostředků, které jsou třetími osobami používány k porušování práv, v daném případě při prodeji padělků. Ohledně nároků žalobkyň na uložení povinnosti týkajících se obsahu smluv měl soud prvního stupně za to, že takový nárok je v rozporu s rozsahem opatření k nápravě podle § 4 VPPV. Ohledně nároku z titulu ochrany dobré pověsti právnických osob dospěl soud k závěru, že do pověsti žalobkyň nemůže být zasaženo, neboť podle okolností je kupujícímu zřejmé, že výrobky prodávané na tržnici jsou padělky, nikoliv výrobky žalobkyň.

K odvolání žalobkyň Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 5. prosince 2012, č. j. 3 Cmo 155/2012-166, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Odvolací soud vyšel ze stejného skutkového stavu jako soud prvního stupně. Právně věc posoudil tak, že klíčový je závěr o tom, zda je žalovaná v postavení tzv. prostředníka ve smyslu § 4 odst. 3 VPPV. S ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004, o dodržování práv duševního vlastnictví (dále jen „Směrnice“), jež je do českého práva transponována prostřednictvím zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví (jeho preambuli a článkem 10), dospěl odvolací soud k tomu, že mezi prostředkem či službou poskytnutou porušovateli práva třetí osobou musí existovat přímá souvislost. Poskytnutí prodejní plochy do užívání je běžnou službou a z její povahy nevyplývá, že by byla poskytována k porušování práv třetích osob. Nelze uvažovat o tom, že poskytnutí prodejního místa do užívání umožnilo porušení práv žalobkyň. Akceptace opačného výkladu by odůvodňovala absurdní závěry, že za prostředek umožňující porušování práv by bylo nutno považovat přívod elektrické energie či vydání podnikatelského oprávnění pro konkrétního prodejce v tržnici. Odvolací soud odmítl aplikovat závěry Evropského soudního dvora („ESD“ nyní Soudní dvůr EU – dále také „SDEU“ nebo „Soudní dvůr“) ze dne 12. července 2011, ve věci C-324/09, neboť ty se vztahují na internetové tržiště.

Z hlediska dobré pověsti právnické osoby věc posoudil tak, že vzhledem k tomu, že žalovaná neumožňuje prodej padělků v areálu tržnice, nedopouští se ani žádného jednání, kterým by zasahovala do dobré pověsti žalobkyň a žaloba z titulu ochrany jejich dobré pověsti proto není důvodná.

Proti rozsudku odvolacího soudu podaly všechny žalobkyně dovolání, jehož přípustnost opírají o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. prosince 2012 (dále jen „o. s. ř.“), neboť mají za to, že přesto, že odvolací soud prvostupňový rozsudek potvrdil, učinil tak ze zcela jiných důvodů a fakticky tak rozsudek soudu prvního stupně změnil. Odkazují přitom na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) sp. zn. 29 Odo 224/2001. Dále považují dovolání za přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., když spatřují jeho zásadní význam po právní stránce v tom, že v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyla doposud řešena otázka, zda provozovatel tržnice (reálné, nikoliv elektronické) může být osobou, jejíž prostředky či služby jsou užívány třetími osobami k porušování práv k duševnímu vlastnictví ve smyslu ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 221/2006 Sb. a zda takovému provozovateli tržnice lze uložit opatření podle ustanovení § 4 odst. 1 téhož zákona.

Důvodnost dovolání spatřují v tom, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Podle dovolatelek odvolací soud neměl vycházet z článku 10 Směrnice, ale z článku 11. Pojem „prostředníka“ je ve smyslu Směrnice třeba vykládat široce, bez ohledu na zavinění či odpovědnost těchto prostředníků za porušování práv duševního vlastnictví. Odkazují přitom na analýzu aplikace Směrnice z 22. října 2010 a na rozsudek SDEU (ESD) ze dne 12. července 2011 ve věci C-324/09. Dovolatelky mají za to, že není rozdíl mezi on-line tržištěm a skutečným tržištěm žalované. Podmínka „přímé souvislosti“ mezi prostředkem či službou a porušením práva nevyplývá z judikatury. Souhlasí s tím, že každý případ je třeba posuzovat podle jeho povahy a proto by mohlo vyplynout, že dodavatel elektrické energie nemusí být prostředníkem ve smyslu Směrnice. Žalovaná má však k prodejcem mnohem užší vztah. Odvolací soud neodůvodnil rozdíly mezi elektronickým a reálným tržištěm. Dle názoru dovolatelek jejich závěr o možnosti postihnout provozovatele tržiště podporuje i důvodová zpráva k VPPV. Dovolatelky se proto domnívají, že návrhům obsaženým pod body I-III žalobního petitu bylo možno vyhovět.

Ohledně tvrzeného zásahu do dobré pověsti právnických osob – žalobkyň dovolatelky uvádí, že soud prvního stupně se souvisejícím návrhem řádně nevypořádal. Dovolatelky jsou oproti odvolacímu soudu toho názoru, že žalovaná umožnila prodej padělků a tak umožnila vznik a šíření

dojmu, že dovolatelky produkují nekvalitní zboží. Tím bylo zasaženo do dobré pověsti žalobkyně, neboť vzniká a šíří se dojem, že žalobkyně produkují nekvalitní zboží.

Dovolatelky navrhly, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) úvodem poznamenává, že rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2012) se podává z bodu 7 článku II části první zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Nejvyšší soud se po zjištění, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnými osobami a obsahuje stanovené náležitosti, zabýval nejdříve otázkou, zda je dovolání v této věci přípustné, neboť toliko z podnětu přípustného dovolání lze přezkoumat správnost napadeného rozhodnutí z hlediska uplatněných dovolacích důvodů.

Dovodil, že dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., neboť dovolací soud dosud neřešil otázku, zda provozovatel tržnice (reálné, nikoliv elektronické) může být osobou, jejíž prostředky či služby jsou užívány třetími osobami k porušování práv k duševnímu vlastnictví ve smyslu ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 221/2006 Sb. a zda takovému provozovateli tržnice lze uložit opatření podle ustanovení § 4 odst. 1 téhož zákona.

Podle § 4 odst. 1 zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví – dále opět jen „VPPV“), došlo-li k neoprávněnému zásahu do práv, může se oprávněná osoba domáhat u soudu toho, aby se porušovatel zdržel jednání, jímž dochází k porušení nebo ohrožení práva, a následky ohrožení nebo porušení byly odstraněny, a to zejména

a) stažením výrobků z trhu, jejichž výrobou nebo uvedením na trh nebo skladováním došlo k ohrožení nebo porušení práva,

b) trvalým odstraněním nebo zničením výrobků, jejichž výrobou nebo uvedením na trh nebo skladováním došlo k ohrožení nebo porušení práva,

c) stažením, trvalým odstraněním nebo zničením materiálů, nástrojů a zařízení určených nebo používaných výlučně nebo převážně při činnostech porušujících nebo ohrožujících právo.

Podle odstavce 3 téhož paragrafu se oprávněné osoby mohou u soudu domáhat nároků uvedených v odstavci 1 rovněž vůči každému, jehož prostředky či služby jsou užívány třetími osobami k porušování práv.

Při aplikaci § 4 VPPV je nutno zohlednit směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004, o dodržování práv duševního vlastnictví (dále opět jen „Směrnice“), kterou VPPV transponuje do národního práva (§ 1 VPPV) – národní úpravu je nutné v co největším rozsahu interpretovat ve světle znění a účelu směrnice, aby bylo dosaženo výsledku uvedeného ve směrnici (nepřímý účinek) (viz oba rozsudky ESD, na něž odkazují dovolatelky: ze dne 13. listopadu 1990 ve věci C-106/89 Marleasing SA proti La Comercial Internationale de Alimentacion SA a ze dne 10. dubna 1984 ve věci C-14/83 Von Colson).

Podle bodu 17 preambule Směrnice je třeba opatření, řízení a nápravná opatření stanovená touto směrnici pro každý případ určit takovým způsobem, aby byla řádně zohledněna zvláštní povaha

daného případu, včetně zvláštních vlastností každého práva duševního vlastnictví, a ve vhodných případech úmyslná nebo neúmyslná povaha tohoto porušení práva.

Podle bodu 23 preambule Směrnice platí, že aniž jsou dotčena jiná opatření, řízení a nápravná opatření, měli by mít nositelé práv možnost požádat o soudní zákaz vůči zprostředkovateli, jehož služeb využívá třetí osoba k porušování průmyslových práv nositele práv. Podmínky a řízení týkající se těchto soudních zákazů by měly být upraveny vnitrostátním právem členských států. Pokud jde o porušení autorského práva a práv s ním souvisejících, zajišťuje směrnice 2001/29/ES vysoký stupeň harmonizace. Touto směrnicí by tudíž neměl být dotčen článek 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES.

Podle bodu 24 preambule Směrnice by v závislosti na konkrétním případě a odůvodňují-li to okolnosti, měla opatření, řízení a nápravná opatření zahrnovat zakazující opatření k předcházení dalšímu porušování práv duševního vlastnictví. Ještě je třeba stanovit nápravná opatření, ve vhodných případech na náklady porušovatele, jako je stažení a úplné odstranění z obchodních kanálů, nebo zničení zboží, kterým jsou porušována práva, a ve vhodných případech stažení materiálů a nástrojů používaných především k výrobě ke zhotovení tohoto zboží. Tato nápravná opatření by měla zohlednit zájmy třetích osob, včetně zejména spotřebitelů a soukromých osob jednajících v dobré víře.

Podle článku 3 odst. 1 Směrnice členské státy stanoví opatření, řízení a nápravná opatření potřebná k zajištění dodržování práv duševního vlastnictví, na něž se vztahuje tato směrnice. Tato opatření, řízení a nápravná opatření musí být spravedlivá a nestranná a nesmějí být nadměrně složitá nebo nákladná, nesmějí obsahovat nerozumné lhůty ani nesmějí mít za následek bezdůvodná zdržení.

Podle odstavce 2 téhož článku tato opatření, řízení a nápravná opatření musí být rovněž účinná, přiměřená a odrazující a musí být používána způsobem, který zabraňuje vzniku překážek právně dovoleného obchodu a poskytuje záruky proti jejich zneužití.

Podle článku 10 Směrnice („nápravná opatření“) odst. 1 platí, že aniž je dotčena náhrada škody, která vznikla nositeli práv porušením práv, a aniž je dotčeno odškodnění jiného druhu, zajistí členské státy, aby příslušné soudní orgány mohly na žádost navrhovatele nařídít přijetí vhodných opatření ve vztahu ke zboží, o němž bylo zjištěno, že jsou jím porušována práva duševního vlastnictví, a ve vhodných případech i ve vztahu k materiálům a nástrojům, které byly používány především při výrobě nebo zpracování tohoto zboží. Tato opatření zahrnují:

- a) stažení z obchodních kanálů,
- b) konečné odstranění z obchodních kanálů, nebo
- c) zničení.

Podle odstavce 2 téhož článku soudní orgány nařídí, aby tato opatření byla provedena na náklady porušovatele práv, ledaže tomu odporují zvláštní důvody.

Podle odstavce 3 téhož článku při posuzování žádosti o nápravná opatření se přihlíží k úměrnosti mezi závažností porušení a nápravnými opatřeními, jakož i k zájmům třetích osob.

Podle článku 11 („soudní zakazy“) Směrnice členské státy zajistí, aby v případě vydání soudního rozhodnutí zjišťujícího porušení práva duševního vlastnictví mohly soudní orgány vydat vůči porušovateli práv soudní zákaz dalšího porušování. Stanoví-li tak vnitrostátní právo, může být za nedodržení tohoto zákazu případně uloženo penále k zajištění jeho dodržování. Aniž je dotčen

článek 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES, zajistí členské státy, aby nositelé práv mohli požádat o vydání soudního zákazu vůči prostředníkům, jejichž služby jsou užívány třetími osobami k porušování práva duševního vlastnictví.

Z uvedených citací je patrné, že ustanovení § 4 VPPV do českého práva přenáší jak článek 10, tak článek 11 Směrnice. Mezi slovním zněním zákona a Směrnice není podstatný rozdíl. Pro zodpovězení otázky, zda provozovatel tržnice (reálné, nikoliv elektronické), resp. přesněji osoba, která má pronajatý areál tržnice a jednotlivým trhovcům poskytuje k užívání stánky a pozemky, na kterých stánky mohou stát, může být osobou, jejíž prostředky či služby jsou užívány třetími osobami k porušování práv k duševnímu vlastnictví ve smyslu ustanovení § 4 odst. 3 VPPV a zda takovému „provozovateli tržnice“ lze uložit opatření podle ustanovení § 4 odst. 1 téhož zákona, je proto nejprve třeba nalézt odpověď na otázku, zda takový „provozovatel tržnice“ (reálné, nikoliv elektronické) může být prostředníkem, jehož služby jsou užívány třetími osobami k porušování práva duševního vlastnictví (a zda mu lze uložit soudní zákaz) ve smyslu článku 11 Směrnice.

Jedná se tedy o otázku výkladu unijního práva. Podle článku 267 odstavce prvního Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se: a) výkladu Smluv, b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie.

Podle třetího odstavce téhož článku platí, že vyvstane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr Evropské unie.

Z hlediska povinnosti soudu členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, obrátit se na Soudní dvůr s žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce je klíčové rozhodnutí Soudního dvora ze dne 6. října 1982, ve věci C-283/81 CILFIT, v němž Soudní dvůr formuloval tři výjimky, kdy národní soudy posledního stupně tuto povinnost nemají, a to jestliže:

- 1) otázka komunitárního (pozn. dnes unijního) práva není relevantní pro řešení daného případu,
- 2) existuje ustálená judikatura Soudního dvora k dané otázce nebo rozsudek Soudního dvora týkající se v zásadě identické otázky (tzv. *acte éclairé*),
- 3) jediné správné použití práva Společenství je tak zřejmé, že nezůstává prostor pro jakoukoliv rozumnou pochybnost (tzv. *acte clair*). Přitom k tomu, aby soud členského státu mohl konstatovat, že výklad komunitárního práva je zjevný, musí a) porovnat jednotlivé jazykové verze textu, b) používat terminologie a právních pojmů komunitárního práva, c) vzít zřetel na odlišnosti interpretace komunitárního práva, d) být přesvědčen, že jeho výklad je stejně zjevný soudům ostatních členských států a Soudnímu dvoru EU.

V posuzované věci je otázka výkladu unijního práva pro věc relevantní a zároveň Soudní dvůr takovou otázku v minulosti neřešil. V rozsudku ze dne 12. července 2011 ve věci C-324/09 L'Oréal a další proti e-Bay a dalším řešil Soudní dvůr pouze otázku týkající se opatření podle článku 11 věty třetí Směrnice vůči provozovateli on-line tržiště, přičemž se blíže nezabýval tím, na jak široký okruh osob dopadá vymezení prostředníka, jehož služby jsou užívány třetími osobami k porušování práva duševního vlastnictví. Dospěl přitom k závěru, že „článek 11 třetí věta směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví musí být vykládán v tom smyslu, že vyžaduje, aby členské státy zajistily, že vnitrostátní soudy příslušné v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví mohou nařídit provozovateli on-line tržiště přijetí opatření, která přispívají nejen k ukončení porušování těchto práv uživateli tohoto tržiště, ale

také k předcházení dalším porušováním tohoto druhu; tyto soudní zákazy musejí být účinné, přiměřené, odrazující a nesmí vytvářet překážky právem dovolenému obchodu“. On-line tržiště zároveň fungují na částečně odlišných principech oproti tržištím reálným – jsou ze své povahy dostupná výhradně dálkovým přístupem, umožňují nákup zboží bez ohledu na jeho aktuální fyzickou přítomnost na vnitřním trhu EU, jejich provozovatelé získávají peněžní prostředky procentním podílem z uskutečněných transakcí.

Nejvyšší soud proto usnesením ze dne 25. srpna 2015, č. j. 23 Cdo 1184/2013-204, podle § 109 odst. 1 písm. d) o. s. ř. přerušil řízení na dobu do rozhodnutí Soudního dvora o odpovědích na následující předběžné otázky, které mu položil:

Je osoba, která má pronajatý areál tržnice a jednotlivým trhovcům poskytuje k užívání stánky a pozemky, na kterých stánky mohou stát, prostředníkem, jehož služby jsou užívány třetími osobami k porušování práva duševního vlastnictví ve smyslu článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004, o dodržování práv duševního vlastnictví?

Lze osobě, která má pronajatý areál tržnice a jednotlivým trhovcům poskytuje k užívání stánky a pozemky, na kterých stánky mohou stát, uložit opatření ve smyslu článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004, o dodržování práv duševního vlastnictví, za stejných podmínek, jaké Soudní dvůr Evropské unie formuloval pro uložení opatření provozovatelům on-line tržiště v rozsudku Soudního dvora ze dne 12. července 2011 ve věci C-324/09 L'Oréal a další proti e-Bay a dalším?

Soudní dvůr vydal dne 7. července 2016 ve věci C-494/15 rozsudek, jímž odpověděl na shora uvedené předběžné otázky takto:

1. Článek 11 věta třetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „prostředník, jehož služby jsou užívány třetími osobami k porušování práva duševního vlastnictví“ ve smyslu tohoto ustanovení, zahrnuje osobu, která má pronajatu tržnici a jednotlivá prodejní místa v této tržnici pozajímá trhovcům, z nichž někteří svou plochu využívají k prodeji padělků výrobků chráněných ochrannými známkami.

2. Článek 11 věta třetí směrnice 2004/48 musí být vykládán v tom smyslu, že podmínky pro vydání soudního zákazu ve smyslu tohoto ustanovení vůči prostředníkovi, který poskytuje službu spočívající v pronajímání prodejních míst na tržnici, jsou totožné s podmínkami, které Soudní dvůr uvedl v rozsudku ze dne 12. července 2011, L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2011:474), a které platí v souvislosti se soudními zákazy, jež mohou být vydány vůči prostředníkům na on-line tržišti.

V odůvodnění k odpovědi na druhou otázku Soudní dvůr odkázal na závěry rozsudku ze dne 12. července 2011, L'Oréal a další, C-324/09, EU:C:2011:474. Připomněl, že v bodě 135 tohoto rozsudku konstatoval, že podrobná úprava vydávání soudních zákazů, kterou musí členské státy stanovit podle článku 11 věty třetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (dále opět jen „Směrnice“), jako je úprava podmínek, které je třeba splnit, a postupu, kterým je třeba se řídit, spadá do vnitrostátního práva. Tato pravidla vnitrostátního práva musí být stanovena tak, aby bylo možné uskutečnit cíle Směrnice. Za tím účelem musí být soudní zákazy účinné a odrazující. Současně musí být spravedlivé a přiměřené. Nesmí tedy být nákladné a nesmí vytvářet překážky právně dovolenému obchodu. Po prostředníkovi nelze požadovat, aby nad svými zákazníky vykonával obecný a

soustavný dohled. Prostředník naproti tomu může být donucen k přijetí opatření, která přispějí k zamezení dalšímu porušování stejného druhu a stejným obchodníkem. Soudní dvůr uzavřel, že soudní zákaz ve smyslu článku 11 věty třetí Směrnice smí být vydán pouze tehdy, zajišťuje-li spravedlivou rovnováhu mezi ochranou duševního vlastnictví a absencí překážek právně dovolenému obchodu.

Z rozhodnutí Soudního dvora se podává, že závěr odvolacího soudu, že žalovaná není osobou, jež je v postavení prostředníka ve smyslu § 4 odst. 3 VPPV, a že nelze aplikovat závěry rozsudku Soudního dvora ze dne 12. července 2011, L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2011:474), není správný.

Nejvyšší soud proto podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o. s. ř. rozsudek odvolacího soudu zrušil a podle § 243b odst. 3 první věty o. s. ř. mu věc vrátil k dalšímu řízení.

V dalším řízení soud posoudí naplnění předpokladů vymezených v rozsudku Soudního dvora ze dne 12. července 2011, L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2011:474).

O náhradě nákladů řízení včetně nákladů dovolacího řízení rozhodne soud v novém rozhodnutí o věci.

Proti tomuto rozsudku není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 28. července 2016

JUDr. Zdeněk D e s

předseda senátu